

เรื่อง ชงโค

รายละเอียด

ชงโค ชื่อสามัญ Orchid tree, Purple orchid tree, Butterfly tree, Purple bauhinia, Hong kong orchid tree

ชงโค ชื่อวิทยาศาสตร์ Bauhinia purpurea L. จัดอยู่ในวงศ์ถั่ว (FABACEAE หรือ LEGUMINOSAE) และอยู่ในวงศ์ย่อยราชพฤกษ์ (CAESALPINIOIDEAE หรือ CAESALPINIACEAE)

สมุนไพorchid มีชื่อท้องถิ่นอื่น ๆ ว่า ดอกตีนวัว, เสี้ยวหวาน กะเฮอ สะเปชี (แม่ฮ่องสอน), เสี้ยวดอกแดง (ภาคเหนือ), ชงโค เสี้ยวเสี้ยว (ภาคใต้) เป็นต้น โดยเป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดทางตอนใต้ของประเทศจีน รวมไปถึงฮ่องกงและทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลักษณะของต้นชงโค

ชงโค เป็นไม้ยืนต้นสูงประมาณ 5-15 เมตร กิ่งอ่อนมีขนปกคลุม ลักษณะของใบชงโคเป็นใบเดี่ยวคล้ายรูปหัวใจ ปลายของใบเว้าลึกมาก ปลายใบทั้งสองด้านกลมมนดูลำใบแผ่ติดกัน (คล้าย ๆ กับใบกาหลง) ส่วน

ลักษณะของผลจะเป็นฝักแบนคล้ายฝักถั่ว กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 15-20 เซนติเมตร เมล็ดในฝักค่อนข้างแบน ฝักแก่จะแตกออกเป็นสองซีกตามความยาวของฝัก โดยเป็นต้นไม้ที่ผลัดใบในช่วงฤดูหนาว (ปลายปี) แล้วจะผลิใบในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม และเป็นต้นไม้ที่ชอบแสงแดด การเพาะปลูกจึงนิยมปลูกในที่ที่มีแสงแดดตลอดทั้งวัน

ลักษณะของดอกชงโค ดอกจะมีกลิ่นหอมอ่อน ๆ โดยจะออกดอกเป็นช่อตามปลายกิ่ง แต่ละช่อมีดอกประมาณ 6-10 ดอก แต่ละดอกมีกลีบ 5 กลีบ โดยกลีบดอกจะมีสีชมพูถึงสีม่วงแดง ลักษณะของดอกจะคล้ายกับดอกกล้วยไม้ เมื่อบานเต็มที่ดอกชงโคจะกว้างประมาณ 7-9 เซนติเมตร ตรงกลางของดอกจะมีเกสรตัวผู้เป็นเส้นยาว 5 เส้น ยื่นออกไปด้านหน้า โค้งขึ้นด้านบน และมีเกสรตัวเมียอยู่ตรงกลาง 1 เส้น ยาวกว่าเกสรตัวผู้

ประวัติต้นชงโค ชื่อของชงโคนั้นมาจากใบชงโคมีลักษณะเป็นใบแฝดติดกันคล้ายรอยเท้าวัว สำหรับบ้านเรายังไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร สาเหตุอาจมาจากชื่อที่ยังไม่ไพเราะ มีความหมายดีถูกใจคนไทยก็ไม่ได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามต้นชงโคก็จัดเป็นไม้มงคลชนิดหนึ่ง เพราะสำหรับชาวฮินดูแล้วถือว่าต้นชงโคเป็นต้นไม้ของสวรรค์ที่อยู่ในเทวโลก และยังมีนับถือว่าเป็นต้นไม้ของพระลักษมี (พระชายาของพระนารายณ์) จึงควรค่าแก่การเคารพบูชาและปลูกไว้ในบริเวณบ้านหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในฐานะต้นไม้ประดับ นอกจากนี้ยังเป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยและโรงเรียนต่าง ๆ อีกหลายโรงเรียน เช่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, โรงเรียนเทพศิลา, โรงเรียนปิยะบุตร ฯลฯ

ชงโคฮอลแลนด์หรือชงโคออสเตรเลีย เป็นลูกผสมระหว่าง "ชงโค" กับ "เสี้ยว" เป็นชื่อที่ตั้งมาใช้ในทางการค้าเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ช่วยให้ซื้อขายคล่อง และไม่ได้เป็นพันธุ์ไม้ที่มาจากประเทศฮอลแลนด์หรือออสเตรเลียหรือมีความเกี่ยวข้องกันแต่อย่างใด โดยจะมีความแตกต่างกับชงโคทั่วไป โดยจะมีลักษณะเด่นตรงที่มีขนาดของดอกที่ใหญ่กว่า กลีบดอกใหญ่กว่า มีสีสันสดใสกว่าเล็กน้อย

ประโยชน์ของชงโค

1. ใบชงโคนำไปต้มช่วยรักษาอาการไอได้ (ใบ)
2. ช่วยแก้พิษไข้ร้อนจากเลือดและน้ำดี (ดอก)
3. ชงโคมีสรรพคุณใช้เป็นยาระบาย (ดอก, ราก)
4. ช่วยแก้อาการท้องเสีย (เปลือกต้น)
5. ช่วยแก้อาการท้องร่วง (เปลือกต้น)
6. ช่วยแก้บิด (ดอก, แก่น, เปลือกต้น)
7. ช่วยขับลมในกระเพาะ (ราก)

8. ช่วยขับปัสสาวะ (ใบ)

9. ใบชงโคใช้พอกฝีและแผลได้ (ใบ)

10. มักปลูกไว้เป็นไม้ดอกไม้ประดับบ้านและสวน เพื่อความสวยงาม ให้กลิ่นหอมชื่นใจ

คำสำคัญ : ชงโค

ที่มา : <https://medthai.com/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-05-26

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1599&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology